

Doręczenie i odbiór SMS w trybie PDU (interpreter komend)

Opis interpretera poleceń

Program napisano w języku C dla mikrokontrolera typu AT89S8252. Jest on taktowany sygnałem zegarowym o częstotliwości 7,3728 MHz. Mikrokontroler współpracuje z dodatkową, zewnętrzną pamięcią RAM o rozmiarze 1 kB. Użycie dodatkowej pamięci jest niezbędne ze względu na konieczność buforowania odebranego komunikatu SMS. Policzmy:

- komunikat to maksymalnie 140 cyfr dwubajtowych w formie tekstu
  - w sumie 280 bajtów koniecznych do zapamiętania łańcucha - części komunikatu o nazwie *Dane Użytkownika*,
- parametry SMS to w sumie 9 ważnych bajtów informacji,
- numery *Centrum Usług* i nadawcy wyrażone w formie łańcucha tekstowego to razem 24 bajty.

Reasumując: na zapamiętanie odebranego komunikatu SMS potrzebne

Opisywana aplikacja to tak naprawdę prosty interpreter poleceń. W połączeniu z telefonem komórkowym (działanie aplikacji testowane było z telefonem GSM marki Siemens C35i) potrafi realizować proste polecenia wydawane za pomocą SMS. Rezultaty wykonania poleceń oraz stan urządzenia są raportowane również przez komunikaty SMS. Urządzenie zbudowane było w oparciu o płytkę prototypową z wbudowanym interfejsem MAX232 oraz z wykorzystaniem fabrycznego kabla połączeniowego dla telefonu komórkowego Siemens. Należy je traktować bardziej jako przykład wykonania aplikacji współpracującej z telefonem GSM aniżeli urządzenie gotowe do wykorzystania, chociaż z całą pewnością może posłużyć do jego budowy.

jest 313 bajtów; niestety mikrokontroler AT89S8252 ma tylko 256 baj-

tów pamięci przeznaczonej na stos, zmienne itp. Budując samodzielnie podobną aplikację, można wykorzystać np. mikrokontroler T89C51-RD2. Ma on wbudowaną w strukturę pamięć RAM o pojemności 1280 bajtów, którą można wykorzystać między innymi z przeznaczeniem na bufor odbioru komunikatów SMS.

Na list. 1 umieściłem fragment programu wraz z definicjami odpowiednich stałych używanych przy kompozycji SMS oraz typów zmiennych. Stałe zawierają polecenia w formie łańcuchów tekstowych przesyłane do telefonu GSM. Są to odpowiednio:

- CPIN: wprowadzenie numeru PIN aparatu,
- CHOOSEMEM: fragment polecenia wybierającego domyślną lokalizację dla SMS,
- ECHOOFF: polecenie wyłączające echo wysłanej komendy,
- SETNOTICE: ustawienie sposobu powiadamiania o komunikacie SMS,
- NOTICE: komunikat, za pomocą którego aplikacja powiadamiana jest o nowym odebranych przez aparat GSM komunikacie SMS,
- SMSDEL: to polecenie usuwania wiadomości SMS z pamięci,
- SMSREAD: to polecenie odczytu odebranego SMS po powiadomieniu,
- SMSEND: to polecenie wysłania wiadomości SMS bez pośrednictwa karty SIM.

List. 1. Fragment programu z definicjami zmiennych - wskaźników do funkcji

```
code char CPIN[] = "AT+CPIN=1643"; //wprowadzenie numeru PIN
code char CHOOSEMEM[] = "AT+CPMS="; //wybór domyslniej lokalizacji pamieci
code char ECHOOFF[] = "ATE0"; //wylaczenie echa komendy AT
code char SETNOTICE[] = "AT+CNMI=1,1,0,2"; //ustawienie sposobu powiadamiania
code char NOTICE[] = "+CMTI:"; //powiadomienie o nowym SMS
code char SMSDEL[] = "AT+CMGD="; //usuniecie SMS z pamieci
code char SMSREAD[] = "AT+CMGR="; //odczyt SMS z pamieci
code char SMSEND[] = "AT+CMGS="; //wyslanie SMS

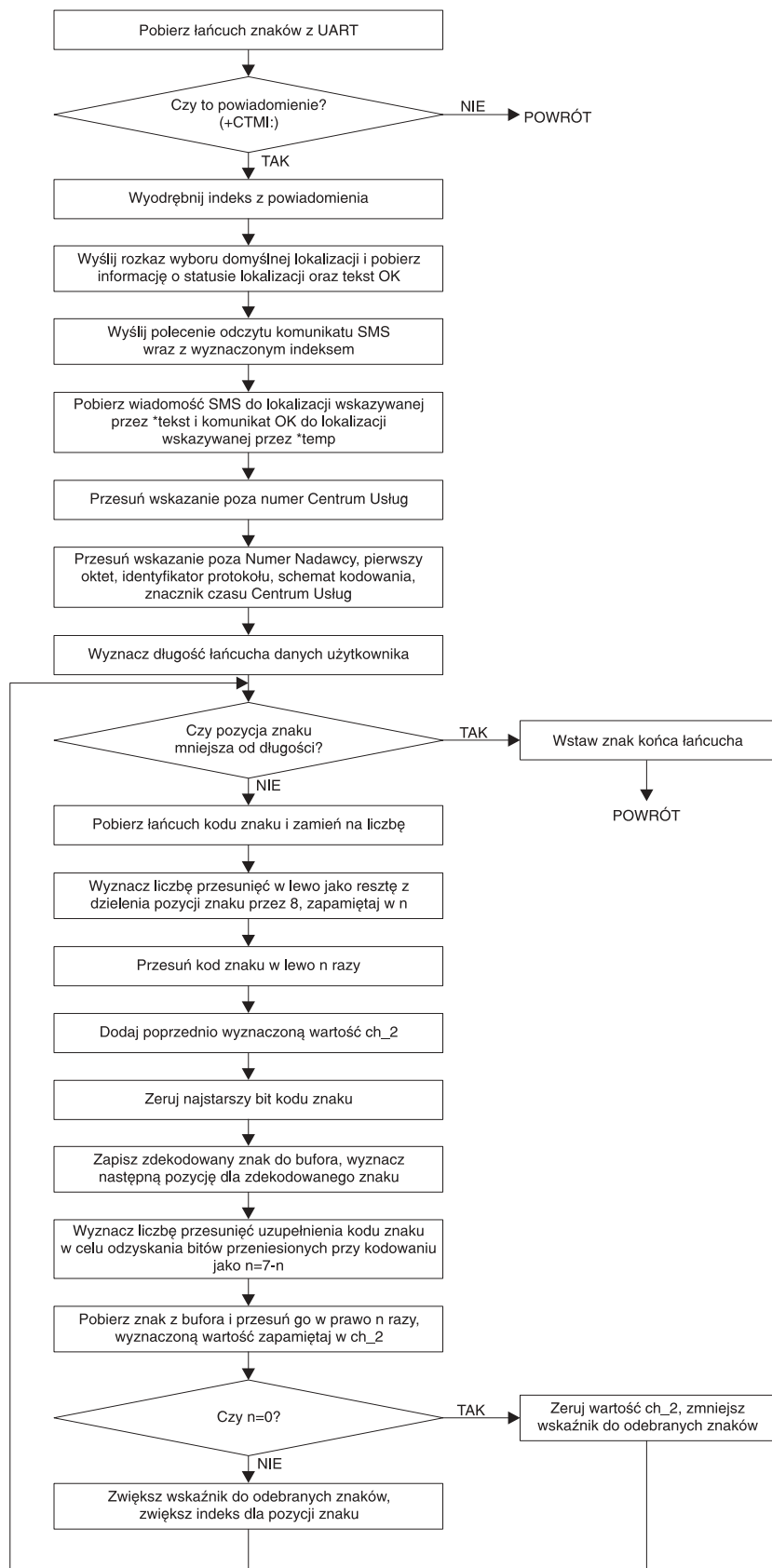
code char LOSCA = 0x07; //Dlugosc numeru SCA+1
code char TOSCA = 0x91; //Typ numeracji SCA
code char SCA[] = "8406010013F0"; //Centrum Uslug (tu dla sieci Plus GSM)
code char FO = 0x11; //Pierwszy oktet dla wyslanego SMS
code char MR = 0x00; //Numer odniesienia dla komunikatu
code char LODA = 0x0B; //Liczba cyfr numeru telefonu ODBIORCA
code char TODA = 0x91; //Numeracja miedzynarodowa dla CU i ODBIORCA
code char DA[] = "8406630364F1"; //Odbiorca wiadomosci SMS
code char PID = 0x00; //Identyfikator protokolu (tekst)
code char DCS = 0x00; //Schemat kodowania
code char SCTS = 0x8F; //Okres waznosci 12 godzin

idata char UDbuf[320]; //Bufor dla komunikatu SMS

//Definicje naglowków funkcji programu
char in(idata char *bufor);
char out(idata char *bufor);
char status(idata char *bufor);
char on(idata char *bufor);
char off(idata char *bufor);
char help(idata char *bufor);

typedef struct //Definicja typu dla tablicy - wykazu polecen
{
    char code *komenda;
    char (code *funkcja)(idata char*);
}komendy;

code komendy wykaz[] = //Wykaz komend i powiazanych z nimi funkcji
{
    "IN", in,
    "OUT", out,
    "STATUS", status,
    "ON", on,
    "OFF", off,
    "HELP", help,
    "?", help,
    "", NULL //Koniec wykazu
};
```


Rys. 1. Algorytm działania funkcji odbioru SMS - receivesms()

W postaci stałych zdefiniowano również nagłówki wiadomości. Założono, że telefon pracuje w sieci Plus GSM, numer *Centrum Usług* i aparatu

zawsze podawany jest w formacie międzynarodowym, okres ważności wiadomości (wysyłanej) wynosi 12 godzin.

Jako pierwszy zdefiniowany został bufor dla odebranej wiadomości SMS (uwaga: jak wspomniano na początku, jego rozmiar przekracza rozmiar pamięci danych typowego układu 8951/8952). Następnie został zadeklarowany typ zmiennej służący do budowy wykazu poleceń realizowanych przez aplikację. Ten typ wykorzystywany jest do budowy tablicy zakwalifikowanej do obszaru *code*, ponieważ zawiera wartości stałe, nieulegające zmianie w czasie wykonywania programu. Rozmiar tablicy - wykazu funkcji - nie jest ustalony. Jej koniec sygnalizuje znak o kodzie „0”.

Funkcja zawarta w definicji struktury musi zwracać jakąś wartość. Najłatwiej, gdy jest to wartość typu *char*, którą można później wykorzystać do sygnalizacji np. błędów realizacji poleceń, jednak może to być również inny typ zmiennych. Jest to wymóg konieczny dla późniejszej realizacji polecenia *return(wykaz[indeks].funkcja())*, ponieważ polecenie *return* nie może zwracać wartości typu *void* oraz z powodów, o których będzie mowa dalej. Funkcja *command* powinna być tego samego typu, jak określono to w definicji struktury. Oczywiście powinna a nie musi. Jeśli typy będą różne, to nastąpi niejawna konwersja typu zwracanej wartości.

Interpreter wykonuje następujące polecenia:

- IN <numer portu> np. IN 1 - odczyt portu o podanym numerze,
- OUT <numer portu> <wartość> np. OUT 1 0x20 - zapisuje do portu o podanym numerze liczbę,
- STATUS - podaje informację o statusie WYŁĄCZONY/AKTYWNY,
- ON - załączenie operacji na portach tj. poleceń IN i OUT,
- OFF - wyłączenie operacji na portach tj. blokowanie funkcjonowania poleceń IN i OUT,
- HELP lub ? - informacja o realizowanych poleceniach.

Polecenia mogą być przesyłane przez dowolny telefon komórkowy oraz niektóre aplikacje wysyłające polecenia za pomocą bramki SMS z wykorzystaniem Internetu. Program skompilowany został z użyciem RC-51 firmy Raisonance.

Początek kodu źródłowego to właściwe dla RC-51 polecenie *#pragma DEF(TIM1_INIT=0xFE)* definiujące wartość zapisywaną do rejestru TH1 Timera 1 sterującego pracą UART. Dla rezonatora 7,3728MHz oraz podwójnej szybkości zegara sterującego pracą interfejsu szeregowego

List. 2. Fragment programu odpowiedzialny za rozpoznawanie odbieranych poleceń

```
//wyszukiwanie komend oraz wywołanie odpowiadających im funkcji
char command(char data *bufor)
{
    char i, j; //256 komend o maks. dlugosci 256 znaków

    for (i = 0;;)
        for (j = 0;; )
        {
            if(wykaz[i].komenda[j] != 0) //jesli komenda różna od znaku "pustego"
            {
                //do porównania zamiana liter na duże
                if(((wykaz[i].komenda[j]^bufor[j]) & 0x5F) == 0)
                {
                    j++;
                    continue; //następny znak
                }
                i++;
                break; //następna komenda
            }
            if( j == 0 )
            {
                //brak komendy w wykazie
                printf("%s\n", "BLAD: Nie rozpoznano komendy!");
                return(0);
            }
            else
            {
                return (wykaz[i].funkcja(bufor+j)); //wykonanie funkcji spod wskazanego adresu
            }
        }
    }
}
```

List. 3. Funkcja odbierająca i dekodująca komunikat SMS

```
//zamiana dwubajtowej liczby - lancucha znaków na typ unsigned int
WORD str2num(generic char *addr)
{
    data char temp[2];
    WORD num;

    temp[0] = *addr;
    temp[1] = *(addr+1);
    sscanf(temp, "%X", &num);
    return (num);
}

//odbiór wiadomosci SMS
void receivesms(generic char *tekst)
{
    WORD i;
    char ch_1, ch_2, n, pos;
    data char temp[20];
    generic char *ptr;

    ptr = tekst; //bufor do zapamietywania tekstu - rezultatu
    gets(tekst); //oczekiwanie na powiadomienie zgodne z NOTICE
    if (strncmp(tekst, &NOTICE, 6) == 0)
    {
        sscanf((tekst+12), "%i", &i); //wyodrebnienie indeksu w pamieci
        printf("%s%c%c\n", CHOOSMEM, *(tekst+8), *(tekst+9)); //wybór pamieci z SMS
        gets(temp); //pobranie informacji o statusie CPMS
        gets(temp); //pobranie OK
        printf("%s%i\n", SMSREAD, i);
        gets(tekst); //pobranie SMS
        gets(temp); //pobranie OK
        printf("%s%i\n", SMSDEL, i); //usunięcie SMS z pamieci telefonu
        gets(temp); //pobranie OK

        i = str2num(tekst); //przesunięcie wskaźnika poza numer centrum uslug
        tekst += 2 * i + 4; //i pierwszy oktet

        i = str2num(tekst); //przesunięcie wskaźnika poza pola: typ n-ru
        tekst += 22 + i + i % 2; //nadawcy, nr nadawcy, identyfikator protokolu, //schemat kodowania, znacznik czasu

        i = str2num(tekst); //wyznaczenie dlugosci lancucha
        tekst += 2; //wskazanie do pierwszej pozycji tekstu SMS

        while (pos < i) //dopóki nie przekroczono rozmiaru lancucha
        {
            ch_1 = str2num(tekst); //zamiana lancucha na kod znaku
            n = pos % 8; //obliczenie liczby przesuniec dla 1-go znaku
            ch_1 <<= n; //przesunięcie 1-go znaku w lewo n razy
            ch_1 += ch_2; //maskowanie najstarszego bitu oraz uwzględnienie
            ch_1 &= 0x7F; // bitów przeniesienia (przy kodowaniu)
            *ptr = ch_1; //zapis wyliczonego kodu znaku do bufora
            ptr++; //następna pozycja w buforze
            n = 7 - n; //wyliczenie ilosci przesuniec następnego znaku
            ch_2 = str2num(tekst) >> n; //dla odzyskania bitów "utraconych" przy //kodowaniu
            if (n == 0) //cyklicznie - 8 znak brany jest w calosci
            {
                ch_2 = 0;
                tekst -= 2;
            }
            pos++; //następna pozycja w dekodowanym ciagu
            tekst += 2;
        }
        *ptr = 0; //zapis znaku konca lancucha
    }
}
```

(SMOD = 1), zapis do TH1 wartości 0xFE wymusza transmisję szeregową asynchroniczną z prędkością 19200 bd. W następnej kolejności dołączane są definicje rejestrów mikrokontrolera, biblioteka funkcji wejścia - wyjścia oraz dla czytelności programu zdefiniowany zostaje typ WORD. W kolejnym kroku definiowane są nagłówki funkcji będących odpowiednikami poleceń realizowanych przez interpreter. Zdefiniowanie ich w tym miejscu jest konieczne, ponieważ za moment nazwy funkcji będą użyte do konstrukcji tablicy - wykazu poleceń.

Na list. 2 umieściłem fragment programu rozpoznający polecenie oraz wywołujący odpowiadającą mu funkcję. Dwie zmienne *j* oraz *i* służą (odpowiednio) jako indeksy poszczególnych liter, przekazywanego jako argument funkcji, ciągu znaków oraz poszczególnych linii tablicy - wykazu poleceń. Funkcja XOR (^) służy do sprawdzenia warunku równości znaków, a bitowe AND (&) maskuje bity odpowiadające małym literom alfabetu. Dzięki temu wielkość znaków (liter) odebranych z UART nie wpływa na interpretację polecenia.

W przypadku, gdy komenda nie zostanie odnaleziona w wykazie, wartość indeksu *j* będzie równa 0 i posłuży do wysłania komunikatu o błędzie. W innym przypadku zwracany jest wskaźnik do funkcji, którego przekształcenie do typu *char* owocuje wywołaniem funkcji.

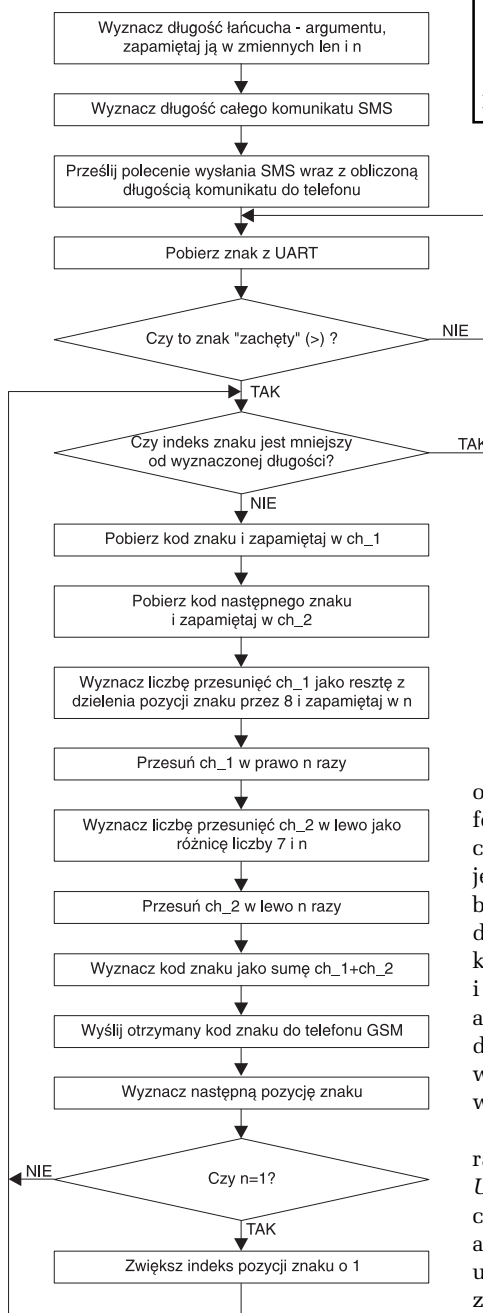
Główna pętla programu zawiera tylko kilka poleceń: ustawia bit SMOD w rejestrze PCON mikrokontrolera, inicjuje telefon, ustawiając sposób powiadamiania oraz wprowadzając do niego numer PIN, wywołuje funkcję *receivesms* odbierającą komunikat SMS po powiadomieniu, a następnie interpretuje polecenie, uruchamiając funkcję *command* jako parametr, podając adres zdekodowanego ciągu łańcucha znaków właściwego odebranemu komunikatowi SMS.

Odbiór wiadomości SMS

Do odbioru wiadomości SMS służy funkcja *receivesms(generic char *tekst)*. Wyodrębnia ona fragment komunikatu o nazwie *Dane Użytkownika* i dokonuje jego konwersji na zwykły tekst. Pozostałe składniki komunikatu są odrzucane. Na list. 3 umieszczono funkcję oraz pomocniczą dla niej *str2num*, zajmijmy się opisem sposobu ich działania.

Pomocnicza funkcja *str2num* dokonuje konwersji dwuznakowej liczby szesnastkowej wyrażonej w formie łańcucha znaków (np. A0, F1, FF itp.) na jej reprezentację liczbową typu *unsigned int* (WORD). Konwersja jest wykonywana za pomocą standardowej funkcji bibliotecznej języka C - *sscanf*.

Każdy ciąg znaków przesyłany przez telefon GSM (również terminal GSM) do komputera PC zakończony jest przez sekwencję znaków CR - LF (0x0D - 0x0A). Znajdujące się na początku *receivesms* wywołanie funkcji *gets* oczekuje na transmisję z UART zakończoną

Rys. 2. Algorytm działania funkcji wysyłania SMS - *sendsms()*

List. 4. Funkcja kodująca i wysyłająca komunikat SMS

```

//wyslanie wiadomosci SMS
void sendsms(generic char *tekst)
{
    char len, i, n, ch_1, ch_2;

    n = len = strlen(tekst);           //obliczenie dlugosci lancucha znakow
    i = n / 8;                         //liczacz od "pierwszego oktetu"
    n = i * 7 + i % 8 + 13;
    printf("%s%d\n", SMSSEND, n);
    while(_getkey() != '>');           //oczekiwanie na znak "zachęty"
    printf("%02X%02X%02X%02X%02X%02X%02X%02X", \
           LOSCA, TOSCA, SCA, FO, MR, LODA, TODA, DA, PID, DCS, SCTS, len);
    i = 0;
    while (i < len)
    {
        ch_1 = *(tekst + i);           //pobranie pierwszego znaku tekstu
        ch_2 = *(tekst + i + 1);       //pobranie nastepujacego za nim znaku
        n = i % 8;                     //obliczenie ilosci przesuniec
        ch_1 >>= n;                     //przesuniecie pierwszego znaku w prawo
        n = 7-n;                       //wylczenie liczby przesuniec dla 2-go znaku
        ch_2 <<= n;                     //przesuniecie drugiego znaku w lewo
        ch_1 += ch_2;                   //wylczenie kodu nowo powstalego znaku
        printf("%02X", ch_1);           //wyslania znaku szesnastkowego
        i++;                             //nastepna pozycja w lancuchu
        if (n == 1) i++;               //dla kazdego 8-go znaku przesuniecie o 1,
        //znak jest "gubiony"
    }
    putchar(0x1A);                     //wyslanie znaku konca EOT+CR+LF
    putchar(0x0D);
}
    
```

właśnie tymi znakami. Po ich odebraniu, łańcuch znaków znajdujący się w buforze transmisji porównywany jest z wzorcem dla powiadomienia. W przypadku zgodności podejmowana jest akcja mająca na celu odebranie i zdekodowanie komunikatu.

Jako pierwszy za pomocą funkcji *scanf* wyodrębniany jest numer - indeks, będący częścią powiadomienia i informujący o numerze odebranego komunikatu w preferowanej lokalizacji pamięci. Następnie, poprzez zwykle wskazanie, pobierana jest nazwa tej lokalizacji $*(tekst+8)$ oraz $*(tekst+9)$ i przesyłana do telefonu. Później jest odbierana informacja o statusie wybranej lokalizacji, jednak jest ona ignorowana, a jej odbiór przeprowadzany jest wyłącznie dla zapewnienia poprawnej komunikacji. Następne polecenia odczytują i usuwają komunikat SMS z pamięci aparatu. Teraz funkcja przeprowadza dekodowanie SMS umieszczonego w buforze w pamięci RAM, wskazywanego przez argument **tekst*.

Pierwszy oktet komunikatu zawiera liczbę oktetów numeru *Centrum Usług*. Bezpośrednio za nim umieszczony jest typ numeru *Centrum*, a następnie tenże numer. Za nimi umieszczony jest pojedynczy bajt, zwany *Pierwszym Oktetem*. Tak więc pobranie pierwszego oktetu komunikatu i wyznaczenie jego wartości

liczbowej, pomnożenie jej przez 2 oraz dodanie do niej 4 wyznaczy pozycję następnego, zmiennego parametru tj. *Numeru Nadawcy* wiadomości.

Numer Nadawcy prezentowany jest podobnie jak numer *Centrum Usług*. To znaczy rozpoczyna go oktet zawierający jego długość, później umieszczany jest oktet typu numeru nadawcy, a następnie sam numer. Niestety nie można użyć tu tej samej metody wyznaczania następnej pozycji komunikatu, ponieważ tym razem liczba zawierająca długość numeru Nadawcy wyraża liczbę cyfr numeru, a nie liczbę oktetów potrzebną na jego zapamiętanie... Dalej prezentowane są parametry o stałej długości, takie jak: identyfikator protokołu, schemat kodowania, znacznik czasu. W sumie to 22 bajty + długość numeru Nadawcy.

Po uwzględnieniu wyżej opisanych parametrów oraz zwiększeniu o tę wartość wskaźnika do bufora odebranego komunikatu, zaadresowany zostaje oktet zawierający długość komunikatu użytkownika. Funkcja wyznacza tę wartość i używa jej jako warunku - granicy dla pracy pętli pobierającej znaki z bufora.

W pierwszym kroku pobrany z bufora znak w formie tekstu zamieniany jest na odpowiadającą mu reprezentację liczbową. Następnie, na bazie numeru znaku wyznaczana jest liczba operacji przesunięcia w lewo i zapamiętywana w zmiennej o nazwie *n*. Dla przykładu jeśli rozpatrywany jest pierwszy znak z bufora, to $n=0$, dla drugiego $n=1$ i tak dalej. Ponieważ liczba przesunięć jest resztą

z dzielenia pozycji znaku przez 8, to wartość n jest cykliczna i powtarza się z okresem równym 8 znaków. Do wyznaczonego w ten sposób kodu znaku dodawana jest poprzednio wyznaczona wartość ch_2 będąca kodem poprzednio pobranego znaku przesuniętego w prawo o liczbę pozycji $7-n$. Operacja przesunięcia umożliwia wyodrębnienie „utraconych“ w procesie kodowania bitów kodu znaku. Dla każdego znaku, którego pozycja jest wielokrotnością liczby 7, wartość ch_2 jest równa 0, a wskaźnik znaku jest przesuwany na poprzednią pozycję. Jest to konieczne z tego powodu, że zgodnie z zasadą kodowania SMS, każdy co 8 znak jest tracony.

Zdekodowane znaki wstawiane są na początek bufora wskazywanego przez **tekst*, a przechowywanego komunikat SMS. Tak więc w rezultacie zdekodowania wzorzec odebranego komunikatu jest niszczone. Po zakończeniu dekodowania, na końcu łańcucha, wstawiany jest znak o kodzie 0, informujący pozostałe funkcje języka C, korzystające ze zdekodowanego ciągu znaków, o końcu tekstu.

Wysyłanie wiadomości SMS

Na list. 4 pokazano funkcję *send_sms(generic char *tekst)* wysyłającą dowolny komunikat SMS pod stały numer telefonu GSM. W tym przykładzie programowania, zarówno Nadawca, jak i Odbiorca są abonentami sieci Plus GSM.

Na początku wyznaczana jest długość łańcucha znaków podlegająca kodowaniu i zapamiętywana w zmiennych n i len . Pierwsza zmienna (n) wysyłana jest wraz z poleceniem wysłania komunikatu SMS i w rezultacie, po kolejnych obliczeniach, będzie zawierać długość całego komunikatu. Pamiętajmy, że znaki o kodzie długości 8 bitów zamieniane zostają na 7-bitowe. Po przesłaniu polecenia wysyłki komunikatu SMS oraz wyznaczonej wartości n , funkcja oczekuje na znak „zachęty“, po którym to może zostać wprowadzony komunikat SMS. Druga zmienna (len) używana jest jako wartość graniczna w pętli kodującej tekst oraz przekazywana jako długość pola *Dane Użytkownika* (UD). Polecenie *printf* przesyła odpowiednio sformatowane, stałe składniki komunikatu:

- LOSCA: liczbę oktetów numeru Centrum Usług wraz z oktetem typu numeracji,

Przykłady kodowania wiadomości SMS w trybie PDU

1. Kodowanie wiadomości WITAJ! wysyłanej za pomocą aparatu pracującego w sieci Plus GSM na numer +48501102030, okres ważności 30 dni. Pierwsza wiadomość zostanie zakodowana w formie tabeli dla łatwiejszego opisu metody.

Opis parametru	Wartość (szesnastkowo)	Uwagi
Długość pola numeru Centrum Usług	07	Liczba oktetów numeru Centrum Usług z uwzględnieniem pola typu numeracji
Typ numeru Centrum Usług	91	Typ numeru Centrum Usług - dla numeracji międzynarodowej 91H
Numer Centrum Usług	8406010013F0	Numer Centrum Usług, tu podany dla operatora sieci Plus GSM (+48601000310)
Pierwszy oktet	11	Wartość 11H przy wywołaniu funkcji SMS-SUBMIT oraz relacyjny format okresu ważności SMS
Numer odniesienia	00	Pierwszy komunikat z wiadomości dzielonej lub pojedynczy komunikat
Długość numeru odbiorcy	0B	Liczba cyfr numeru odbiorcy
Typ numeru odbiorcy	91	Typ numeru odbiorcy - dla numeracji międzynarodowej 91H
Numer odbiorcy	8405112030F0	Numer odbiorcy zakodowany w identyczny sposób jak numer Centrum Usług
Identyfikator protokołu	00	Oznacza dostarczenie wiadomości jako normalnej wiadomości SMS
Schemat kodowania	00	Oznacza kodowanie domyślne w formacie 7-bitowych znaków ASCII
Okres ważności	C4	Okres ważności wiadomości SMS - 30 dni (format relatywny)
Długość pola danych użytkownika	06	Tekst użytkownika zawiera 5 oktetów (po konwersji septymów)
Dane użytkownika	D72435A80C01	Tekst komunikatu SMS: WITAJ!

Kompletny komunikat po zakodowaniu:

07918406010013F011000B918405112030F00000C405D72435A80C01

2. Kodowanie komunikatu WITAJ! wysyłanego na numer 605102030 z aparatu pracującego w sieci Plus GSM, okres ważności 12 godzin.

07 - długość pola Centrum Usług
 91 - numeracja międzynarodowa
 8406010013F0 - zakodowany numer Centrum Usług (+48601000310)
 11 - pierwszy oktet komunikatu SMS
 00 - numer odniesienia dla wiadomości SMS
 09 - długość numeru odbiorcy SMS w cyfrach numeru
 81 - typ numeru odbiorcy SMS
 06152030F0 - zakodowany numer odbiorcy (605102030)
 00 - identyfikator protokołu (zwykła wiadomość tekstowa SMS)
 00 - schemat kodowania danych (domyślny, znaki 7-bitowe)
 8F - okres ważności SMS 12 godzin
 06 - liczba oktetów pola komunikatu
 D72435A80C01 - zakodowany komunikat SMS

3. Kodowanie komunikatu WITAJ! wysyłanego na numer 605102030 z aparatu pracującego w sieci Plus GSM, okres ważności 12 godzin, ale kodowanie 8-bitowe.

07 - długość pola Centrum Usług
 91 - numeracja międzynarodowa
 8406010013F0 - zakodowany numer Centrum Usług (+48601000310)
 11 - pierwszy oktet komunikatu SMS
 00 - numer odniesienia dla wiadomości SMS
 09 - długość numeru odbiorcy SMS w cyfrach numeru
 81 - typ numeru odbiorcy SMS
 06152030F0 - zakodowany numer odbiorcy (605102030)
 00 - identyfikator protokołu (zwykła wiadomość tekstowa SMS)
 F6 - schemat kodowania danych - znaki 8-bitowe
 8F - okres ważności SMS 12 godzin
 06 - liczba oktetów pola komunikatu
 574954414A21 - zakodowany komunikat SMS

4. Kodowanie komunikatu wieloczęściowego (3 wiadomości SMS) wysyłanego na numer 605102030 z aparatu pracującego w sieci Plus GSM, okres ważności 30 dni.

1. część komunikatu:

07 - długość pola Centrum Usług
 91 - numeracja międzynarodowa
 8406010013F0 - zakodowany numer Centrum Usług (+48601000310)
 11 - pierwszy oktet komunikatu SMS
 00 - numer odniesienia dla wiadomości SMS
 09 - długość numeru odbiorcy SMS w cyfrach numeru
 81 - typ numeru odbiorcy SMS
 05112030F0 - zakodowany numer odbiorcy (605102030)
 00 - identyfikator protokołu (zwykła wiadomość tekstowa SMS)
 00 - schemat kodowania danych (domyślny, znaki 7-bitowe)
 C4 - okres ważności SMS 30 dni
 A0 - liczba oktetów pola komunikatu
 D4B21B047F93E56F3D599F0EB341E232599F2E83E0F2B73807D297C5F2B03B1D06DDE7FAFC9C
 BE4E8FD1A0FB585F9EBBD365F55C9F1FA34169B7F92D6F87C7EA34E80E82CBC36B7A7EAC77974170B9
 3EBF6687C979903EBC7E93DFF7B03B3F4683EEE930F9DD7ECFC769D0B439752DD3EC7518047F93C3E
 EFC180DBA87E5E9B09BFEBE83E06FFDFDCD4E8386

2. część komunikatu:

07
 91
 8406010013F0
 11
 00
 09
 81
 05112030F0
 00
 00
 C4
 A0
 FA3CBDCC76A7D7EF7B1AA47FCBD36537FD7D0F8F41F37419347E83C86FD03DDDF0E9FC3EEF2F90D82CB
 F5653D280C0FCBC374D071DA0499DFF276985E07DDD361F2BBFD9E8FD3A034885D86A7CB6A9
 05EFED6D7DBE9F218A40FCFC3E43C68FD26BFEF61773A0CBA7C3E477FB3D1FA75DCEB7BC9D071DA
 74DD05B1ED683E6F0F7FC2DCE83D66FF2FB1E76A7C3

3. część komunikatu:

07
 91
 8406010013F0
 11
 00
 09
 81
 05112030F0
 00
 00
 C4
 32
 20FA1B240ECBC9FA37E82D9EEBCB7277199406B9D3E539BD4CCF83E8F23AD95D06E9C3E730D99
 D2EBBD36517

Uwaga: jak łatwo zauważyć, pole "numer odniesienia komunikatu" nie jest ustawiane, ponieważ oprogramowanie telefonu numeruje komunikaty samodzielnie.

- TODA: typ pola *Numer Nadawcy*,
- DA: pole *Numer Nadawcy* zakodowany identycznie jak numer *Centrum Usług*,
- PID: identyfikator protokołu, typowo 0 (SMS tekstowy),
- DCS: schemat kodowania, typowo 0 (alfabet domyślny, 7-bitowe znaki ASCII),
- SCTS: okres ważności komunikatu SMS,
- len: długość pola *Dane Użytkownika*.

W celu zakodowania zawartości pola *Dane Użytkownika* (treść komunikatu) funkcja pobiera kod znaku z łańcucha oraz następny w kolejności. Następnie wyznaczana jest liczba operacji przesunięć w prawo dla pierwszego znaku jako reszta z dzielenia numeru pozycji znaku przez 8: kod znaku pierwszego przesuwany jest w prawo o liczbę miejsc zgodną z wyznaczoną wartością. Teraz wyznaczana jest liczba przesunięć w lewo drugiego znaku jako różnica cyfry 7 i reszty z dzielenia numeru pozycji znaku przez 8: kod drugiego znaku przesuwany jest w lewo o wyznaczoną liczbę miejsc. Na skutek zsumowania pierwszego i drugiego kodu uzyskuje się cyfrę właściwą dla zastosowanej metody kodowania. Cyfra ta, odpowiednio sformatowana, wysyłana jest za pomocą instrukcji *printf* do dołączonego telefonu GSM.

Zgodnie z opisywaną wcześniej metodą kodowania, każdy co 8 znak jest „gubiony”. Warunek *if*, sprawdzający cykliczność liczby przesunięć, powoduje przemieszczenie indeksu na kolejny znak dla każdego co 8 w kolejności kodu znaku. Komunikat kończony jest przez wysłanie sekwencji Ctrl+Z - CR - LF. Komunikat wysyłany jest bezpośrednio po odebraniu tej sekwencji.

Niniejszy artykuł nie wyczerpuje wszystkich aspektów funkcji wysyłania i odbioru wiadomości SMS. Mam jednak nadzieję, że będzie pomocny przy konstruowaniu własnych aplikacji.

Jacek Bogusz, EP
jacek.bogusz@ep.com.pl

- TOSCA: typ numeru *Centrum Usług*. W tym miejscu jest używana numeracja międzynarodowa, więc 91H,
- SCA: numer *Centrum Usług* odpowiednio zakodowany, to jest:
  - 1) jeśli liczba cyfr jest nieparzysta, na końcu dodawana jest litera F,
  - 2) poszczególne znaki w obrębie jednego bajtu zamieniane są miejscami (połówki bajtu), dla przykładu: 48601000310 ➔ 48601000310F ➔ 8406010013F0,
- FO: parametr *Pierwszy Oktet* typowo ma wartość 11H dla wysyłanego komunikatu SMS,
- MR: numer odniesienia dla komunikatu; komunikaty numerowane są automatycznie dla wieloczęściowych wiadomości SMS (MMS), należy wstawić wartość 0,
- LODA: długość pola *Numeru Nadawcy*,